

Avalent>Raha/Rahalised nõuded>Euroopa maksekäsk

Euroopa maksekäsk

Austria

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala

Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus on maksenõuete jaoks ette nähtud spetsiaalne, praktikas hästi juurdunud maksekäsumenetlus (*Mahnverfahren*). Enamiku maksenõuete menetlemine toimub elektrooniliselt maksekäsu lihtsustatud kiirmenetluse raames.

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Maksekäsumenetluse kohaldamisalasse kuuluvad ainult maksenõuded. Maksekäsumenetlust ei kohaldata selliste maksenõuete suhtes, mida tuleb menetleda spetsiaalset liiki hagita menetluse (*Ausserstreitverfahren*) raames. Maksekäsumenetlus ei ole kooskõlas hagita menetluse aluseks oleva põhimõttega, mille kohaselt peab kohus tegema kõik otsuse langetamiseks vajalikud asjaolud kindlaks *ex officio*, s.t ilma poole esitatud avalduseta. Kuna spetsiaalseid menetlusnõudeid kohaldatakse ka selliste asjade suhtes, mis on seotud sotsiaalkindlustusõigusega, ning tšekidel või käskvekslidel põhinevate nõuete suhtes, ei saa nendega seoses esitada hagi maksekäsumenetluse raames.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Alates 1. juulist 2009 saab maksekäsumenetlust kasutada vaid kuni 75 000 euro suurust summat hõlmavate vaidluste korral. Sellest suuremat summat hõlmavate nõuete korral tuleb hagi esitada ettevalmistavate menetlusdokumentide vormis n-õ tavapärase tsiviilkohtumenetluse raames.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Maksekäsumenetluse kasutamine on Austrias kohustuslik selliste asjade korral, kus hagi summa ei ületa eespool osutatud piirmäära.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Austria maksekäsumenetlust ei tohi kasutada, kui kostja alaline elukoht või harilik viibimiskoht või registrijärgne asukoht on välisriigis. Sellised vaidlused tuleb lahendada n-õ tavapärase tsiviilkohtumenetluse raames. Sõltuvalt hagist palub pädev kohus kostjal esitada oma vastuse nelja nädala jooksul või määrab kohtuistungi kuupäeva.

Teise võimalusena võib teise liikmesriigi residentide vastu esitatud maksenõuded pöörata täitmisele Euroopa maksekäsu menetluse alusel.

1.2 Pädev kohus

Kuni 15 000 euro suurused maksenõuded tuleb (alates 1. jaanuarist 2013) esitada esimese astme kohtule (*Bezirksgericht*). Üle 15 000 euro suuruseid nõudeid hõlmavad avaldused tuleb esitada liidumaa kohtule (*Gerichtshöfen erster Instanz*), välja arvatud juhul, kui need kuuluvad esimese astme kohtu eripädevusse.

Austria maksekäsumenetluse raames määratakse kohtualluvus kindlaks üldeeskirjade alusel, s.t kohtualluvuse kohta ei ole erieeskirju kehtestatud. Teavet Austrias kehtivate kohtualluvuse eeskirjade kohta leiab teabelehel „Kohtualluvus“. Teavet selle kohta, milline kohus on pädev menetleda konkreetseid tsiviilasju, võib leida Austria föderaalsete justiitsministeeriumi veebisaidil e-valitsust käsitlevast menüüpunktist „**e-Government**“ (alpunkt „Gerichtssuche“ (kohtu otsing)).

Viini esimese astme kaubanduskohtul (*Bezirksgericht für Handelssachen*) on Austrias ainupädevus menetleda Euroopa maksekäsu menetlusega hõlmatud asju.

1.3 Vorminõuded

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Maksenõuded tuleb esitada tüüpvormi kasutades. Austrias kasutatakse maksekäsumenetluses erinevaid vorme sõltuvalt sellest, kas maksenõue pööratakse täitmisele n-õ tavapärase maksekäsumenetluse abil, töökohtus kasutatava maksekäsumenetluse abil või Euroopa maksekäsu menetluse abil. Vormid on allalaadimiseks kättesaadavad föderaalsete justiitsministeeriumi veebisaidil menüüpunkti „**Bürgerservice**“ (teenused kodanikele) alt. Vorme on võimalik ka veebis täita.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Isikud, kes esitavad avalduse maksekäsu saamiseks üle 5000 euro suurust nõuet hõlmavates vaidlustes, peavad kasutama advokaadi abi. Seda nõudmist ei kohaldata selliste juhtumite suhtes, mida peab seaduse kohaselt menetleda esimese astme kohus vaidlusaluse summa suurusest olenemata (s.t sisulise pädevusega kohus). Sellisel juhul on advokaadi kasutamise nõue suhteline. See tähendab, et pooled võivad end ise esindada, kuid kui nad soovivad lasta end esindada, peavad nad kasutama advokaadi abi.

Euroopa maksekäsu menetluses ei ole advokaadi kasutamine kohustuslik.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Maksekäsu saamise avalduse sisu käsitlevad nõuded ei erine põhimõtteliselt n-õ tavapärase menetluse raames esitatud avalduste suhtes kehtestatud nõuetest. Avalduse esitajad ei pea maksekäsu saamise avalduses siiski põhjendama nõude õiguslikke aluseid. Seevastu tuleb piisavalt üksikasjalikult kirjeldada nõude toetuseks esitatud asjaolusid, et nõuet oleks võimalik identifitseerida ja teha kindlaks konkreetne summa (s.t avaldus peab olema n-õ veenev).

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Austria maksekäsumenetluse raames puudub tõendite esitamise kohustus. Sellepärast ei ole maksekäsu saamiseks vaja esitada nõuet toetavaid dokumente. Avalduse esitajaid, kes saavad maksekäsu või püüavad seda saada pettuse teel, esitades oma avalduses vale- või mittetäielikku teavet, karistatakse Austria tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel rahatrahviga.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmise

Kohus teeb avalduse kokkuvõtliku hindamise. Kohus ei kontrolli sisu õigsust, vaid hindab kõigest nõude õiguslikku põhjendatust (s.t seda, kas nõue on n-õ veenev). Kui maksekäsu saamise avaldus vastab vormile ja sisule kehtestatud nõuetele (s.t avaldus sisaldab konkreetset nõudmist, selles on esitatud nõude aluseks olevad asjaolud, selles on esitatud tõendid ja kohtualluvust käsitlevad üksikasjad ning selle alusel on võimalik nõuet identifitseerida), väljastab kohus maksekäsu. Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole sätestatud võimalust maksekäsu saamise avalduse tagasilükkamiseks formaalsetel

alustel. Kui kohus leiab, et maksekäsu väljastamise nõuded ei ole täidetud, algatab ta viivitamata n-ö tavapärase menetluse; kohus ei lükka avaldust tagasi. Teatavate formaalsete vajakajäämistel korral võib kohus siiski esmalt algatada paranduste tegemise menetluse, andes avalduse esitajale korralduse puuduste kõrvaldamiseks.

1.5 Edasikaebamine

Kuna Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole sätestatud võimalust maksekäsu saamise avalduste tagasilükkamiseks, vaid neid asutakse automaatselt menetlema n-ö tavapärase menetluse raames, siis puudub vajadus apellatsiooniõiguse järele.

1.6 Vastuväide

Maksekäsu peale vastuväite esitamiseks on aega neli nädalat alates kirjaliku maksekäsu kostjale kättetoimetamise kuupäevast. Kohus ei saa seda tähtaega pikendada ega lühendada.

Esimese astme kohtu väljastatud maksekäsu peale tuleb vastuväide esitada kostja vastusena (seoses juhtumitega, kus vaidlusalune summa jääb vahemikku 15 000–75 000 eurot). See tähendab, et vastuväide peab sisaldama konkreetset nõuet ning vastuväidet toetavate faktide ja asjaolude kirjeldust koos kostja väiteid toetavate tõenditega. Vastuväite kohtule esitamisel peab kostja kasutama advokaati.

Advokaadi kasutamine ei ole kohustuslik juhul, kui vastuväide esitatakse esimese astme kohtus toimetatava menetluse raames (s.t kui nõude summa on kuni 15 000 eurot või – kohtu sisulise pädevuse korral – kuni 75 000 eurot). Kirjaliku vastuväite korral piisab sellises menetluses sellest, kui kostja saadab maksekäsu väljastanud kohtule enda allkirjaga kirja, milles ta annab teada oma kavatsusest esitada maksekäsu peale vastuväide. Erinevalt esimese astme kohtu menetlusest ei ole kostja kohustatud oma vastuväidet põhjendama. Kostja võib oma vastuväite registreerida ka suuliselt maksekäsu väljastanud kohtus või oma elukohajärgses esimese astme kohtus.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui kostja esitab vastuväite õigeaegselt, siis maksekäsk aegub ja kohus asub kaebust automaatselt menetlema n-ö tavapärase menetluse raames ning kuulab ära nõudega seotud väited ja neile esitatud vastuväited.

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

Austria maksekäsmenetluse näol on tegemist üheetapilise menetlusega. Kui kostja ei vaidlusta maksekäsku või ei tee seda ettenähtud tähtaja jooksul, muutub maksekäsk automaatselt täitmisele pööratavaks, ilma et maksekäsu taotleja peaks esitama veel ühe avalduse. Seega ei ole õigusnormidega ette nähtud, et on vaja veel ühte kohtuotsust.

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Kohus kinnitab omal algatusel, et maksekäsk on täitmisele pööratav. Kostja vastu täitemenetluse algatamiseks võib avalduse esitaja kasutada maksekäsu tõestatud ära kirja.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Austria maksekäsmenetluse alusel väljastatud maksekäsku saab vaidlustada ainult vastuväite esitamisega. Muid õiguskaitselahendeid kostja käsutuses ei ole. Maksekäsu osaks oleva kuludid käsitleva otsuse võib avalduse esitaja või kostja vaidlustada 14 päeva jooksul alates maksekäsu kättetoimetamisest, esitades kuludega seotud apellatsiooni (*Kostenrekurs*). Kostja võib igal ajal väita, et maksekäsu kättetoimetamisel ilmnemised tõsised puudused, taotlede maksekäsu täitmisele pööratavust kinnitava avalduse tühistamist. Kostja, kellel ei olnud vältimatute ja ettenägematute sündmuste tõttu võimalik esitada vastuväidet selleks ettenähtud tähtaja jooksul, võib 14 päeva jooksul pärast tähtajast mittekinnipidamise tinginud takistuste kõrvaldamist esitada avalduse varasema olukorra taastamiseks.

Viimati uuendatud: 05/06/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.